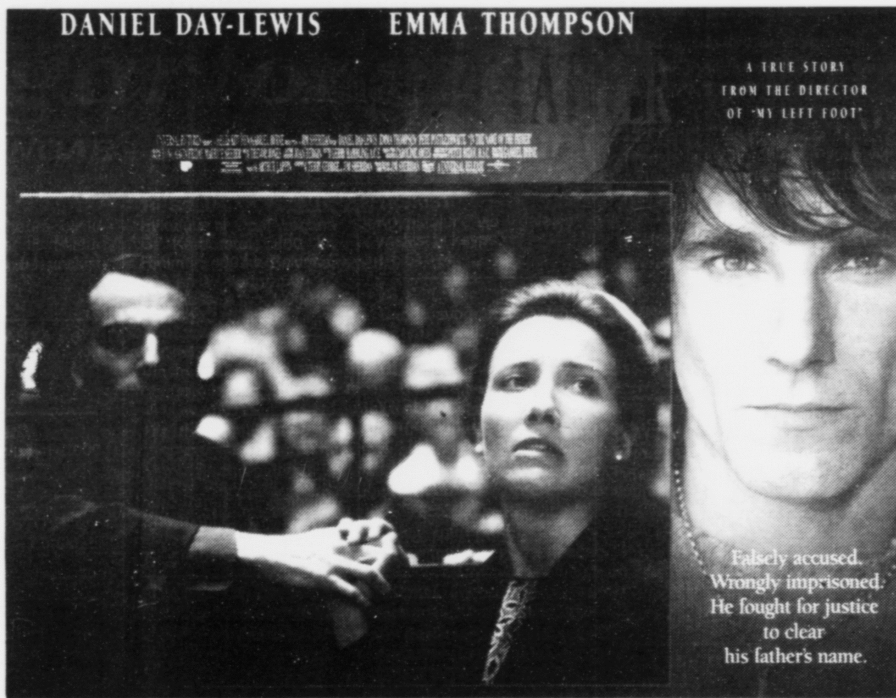

Søgan um hendingina 'Teir fyra í Guildford' í Havnar Bio:

Ósekir dømdir lívlangt fongsul

Filmurin "In The Name Of The Father" er gjørdur um eina veruliga hending, sum fór fram í sjeytiárunum í Bretlandi. Ein 20 ára gamal maður varð handtikin í Belfast, skuldsettur og dømdur lívlangt fongsul fyri IRA yvirgangsvirksemi

Mangan verður sagt, at veruleikin er nógv ræðuligari enn fiktióin - tær søgur sum rithøvundar og filmsstjórnar bygja sínar søgur á. Hesin filmur varð sýndur fyrstu ferð mánaðaveldið. Hann er bert at síggja hesa vikuna, og tí krevja fólk at kvika sær.

Filmurin "In The Name Of The Father" er gjørdur eftir eini bók, sum tann 20 ára gamli frin Gerry Conlon hevur skrivað, eftir at hann hevði sitið 15 ár í fongsli. Hann varð náðaður í 1989.

Gerry Conlon var 20 ára gamal, tá hann ein morgun í 1974 varð handtikin og skuldsettur fyri at hava framt eina bumbusprenging í pub í Guildford nærindis London. Fimm fólk lótu lív.

Handtøkan fór fram í Belfast, og enska trygdarherliðið heldur, at teir hava fingið fatur í einum vandamiklum IRA-yvirgangsmanni.

Tað er rætt, at Gerry Conlon var staddur í London, tá sprengingin fór fram, men hann var farin heim aftur til Írlands, tí honum dámdi ikki í Bretlandi. Hann var bert ein unglingur, sum ikki hevði nakrar ætlanir við sín um lívi, og hann hevði als einki við IRA at gera.

Filmurin er ikki bert ein dramatisk søga um órættvísi, men eisini ein viðkomandi søga um sambandið millum faðir og son. Tá Gerry Conlon varð handtikin og førdur til fangahús í London, bað faðir hansara um at sleppa at vitja sonin.

Tað varð játtað, men tá pápin kemur at vitja, verður hann eisini handtikin og skuldsettur fyri at hava verið saman við soninum og teimum øðrum um sprengingina. Teir vóru í pressuni nevndir "Teir fyra úr Guildford", men teir vóru eins ósekir og Gerry Conlon og Guiseppe, pápi hansara.

Høvudsleikarin er Gerry

Conlon (Daniel Day-Lewis), sum varð trýstur at játta seg sekan og dømdur lívlanga fongsulsrevsing í somu kliva sum pápin (Pete Postlethwaite).

Ferðgámir eru sum dagar og nátt, men trongligu umstøðum norðá teir at finna saman sum frálíður, í royndini at yvirleva í harðrenda fongsulsumhvørvinum.

Faðir og sonur fara saman undir at berjast móti órættvísa dómnum. Ein advokatur (Emma Thompson) stuðlar teimum og fær at enda reist málið í rættinum.

Í veruligu søguni handtekur bretska lögreglan nakrar IRA-yvirgangsmenn tvey ár eftir at "Teir fyra úr

Guildford" vóru dømdir lívlangt fongsul. Hesir játta at hava framt bumbusprengingina í Guildford, men bretska lögreglan roynir at dylja tað.

Filmurin "In The Name Of The Father" er filmur um politiharðskap og órættvísi, um almenna andlitid hjá lögregluni, sum heldur órættvíst døma fólk í royndini at prógva, at lögreglan verjir almenningin móti yvirgangskroppum.

Filmurin "In The Name Of The Father" verður sýndur frá mánadegi 25 apríl og vikuna út. Hann er góðar tveir tímar langur.

Dagný

Lívdin, dj. í Geilsgøtu 1

Opil er soleiðis: Mikukvöld frá kl. 20-23, friggjakvöld og leygarkvöld frá kl. 19.00 til 01.00, og sunnukvöld frá kl. 19.00 til 23.00. Aldursmarkið er 16 ár.

vikan
íð
fór

Dagný Joensen
skrivar:

Tað mest umskiftiliga í farnu viku var veðrið. Vit høvdu summar ein dag, vetur annan dag o.s.fr.. Tað er hugaligt, men tú ótolnast eftir at várið skal koma, ljósið vinna á myrkrinum og eftir at blómurnar fara at spretta.

Tað sum síur best eftir í minninum, var kjak-sendingin um javnstøðulógina í SvF. Hanna Joensen, formaður í Javnstøðunevndini og Tordur Niclasen, tingmaður, skuldu umrøða hetta góða mál, sum fekk so nógv og ymiskar hugsanir fram í fólk í vikuna fyri.

Eg hugsaði satt at siga, at hetta var góð umboðan, tí at tað undraði meg, at ikki ein av sjónvarpskvinnunum stóð fyri sendingini. Hanna Joensen hevur stríðst fyrri javnstøðulógini í nógv ár, og Tordur Niclasen hevur aðra áskoðan, umframt at hann er útbúgvin sjúkrasystir, sum er kvinnustarv burturav. Tað skuldi verið gott grundarlag fyri einum kjaki við ymsum fortelkum.

Sendingin gjørdist eitt vónbrot. Tordur Niclasen fekk ikki rættliga fram, hví hann helt, at tað var skeiðt at lóggeva fyri javnrættindum. Hann segði m.a. at tað var at stavnsbinda kvinnuna, men eg fekk ikki við, hvørjar grundgevingar vóru fyri hesum. Hvussu virðir ein maður leiklutin hjá kvinnuni, um hann heldur, at hann skal verja hana á slíkan mannminkandi hátt, við júst at gera hana til tað veika keraldið, sum maðurin skal verja? Eg fekk ikki innlit í, hvussu hugaheimur hansara er settur saman, og hví hann fór í SvF, tá hann hevði so lítið at siga okkum, sum halda, at javnstøða er ein sjálffylgjia í einum framkomnum samfelag.

Bert tað at Tordur Niclasen hevur kvinnuútbúgving skuldi gjørt hann færan fyri at skilja sínar starvssystar-tær eru 680 í tali í Føroyum, móti trimum heilsuverkum sjúkrasysturum, sum í dag arbeiða innan heilsuverkið.

Tað varð eisini nevnt, at Tordur Niclasen er leiðari á Ellis- og røktarheiminum í Runavík, men vit fingi ikki at vita, hvussu nógv umsóknir høvdu verið til hetta starvið. Kanska hevur Tordur Niclasen verið einasti umsókjari í síni tíð - hansara starvsroyndir og eftirlut-búgving eru í lagi - men hann segði sjálvur, at hann helst hevði fingið starvið, tí hann hevði bestu fortreytir.

Javnstøða ella ikki, neyvan eru allar hinar sjúkrasysturmar í Føroyum so illa fyr, at ikki onkur hevur líka góðar fortreytir. Tað er eisini ein spurningur um javnstøðu, men so avgjørt eisini ein spurningur um at halda seg til. Tað hava menn sum kunnugt gjørt allar dagar, og tað tekur sjálvandi sína tíð, til kvinnur eisini fara at gera tað. Spurningur um útbúgving og broyting í hugburði er tað, sum er avbjóðingin í framtíðini.

Hetta fekk meg at hugsa um August Strindberg, kenda rithøvundar og dramatikan í Svøríki, sum allar sínar dagar hevði eitt lögdi hatur/kærlíkssamband við kvinnuna. Hann letur eina kvinnu siga um leiklutin hjá monnum og kvinnum í einum sjónleiki, at "Trupulleikin er, at menn ongantíð kunnu fyrigeva kvinnuni, at hon hevur givið teimum lívið". Kvinnan var hansara "yvirmaður" í øllum lutum, og hóast hann var giftur triggrar ferðir - einu ferðina við Siri Von Essen - so nýti hann alla sína orku at mótprógva, hvønn týðning kvinnan hevði fyri mannin.

Tað er eins og hetta "urinstinkt" aftur dagar undan, tá tosað verður um javnstøðulógina og alt tað, sum hon verður lögð undir.

Álvaratos, eg haldi ikki, at menn skulu vera so bangnir fyri kvinnuni á arbeiðsmarkaðinum og aðra-staðni í samfelagnum, har kvinnur eins og menn hava sínar uppgávur. Einki verður tíkið frá ella givið monnum, sum teir ikki hava uppbórið. Bert menniskjansliga virðingin millum kynini kann javna út skeivleikarnar í samfelagnum, og hvør maður torir at viðganga, at helmingurin av Føroya fólk ikki kann ella dugir at tosa fyri seg?

Javnstøðulógin broytir einki, um vit ikki taka avbjóðingarnar og ábyrgdina mótevís okkum sjálvum - ikki sum maður ella kona - men sum menniskju.